

UZASADNIENIE

Celem projektowanego rozporządzenia jest przedłużenie czasowego wyłączenia obowiązku stosowania mechanizmu pay & refund (MPR) w stosunku do tzw. płatnika technicznego, o którym mowa w art. 41 ust. 4d i 10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 poz. 226, z późn. zm.); dalej: ustawa PIT.

Obowiązek stosowania MPR wynika z art. 41 ust. 12, który został dodany do ustawy o PIT z dniem 1 stycznia 2019 roku i polega on na tym, że płatnik musi pobrać - od nadwyżki ponad kwotę 2 000 000 złotych - podatek według stawki ustawowej (19 albo 20%), bez możliwości zastosowania preferencji (w postaci niepobrania podatku, niższej stawki albo zwolnienia) wynikającej z międzynarodowej umowy podatkowej, prawa polskiego lub prawa unijnego. Jednak w stosunku do wypłat należności dokonywanych za pośrednictwem tzw. płatnika technicznego (tj. w przypadkach, o których mowa art. 41 ust. 4d i 10 ustawy PIT) obowiązek stosowania MPR był czasowo i w różny sposób ograniczony lub wyłączony od początku jego obowiązywania (tj. już w latach 2019-2021) i po krótkiej przerwie został całkowicie wyłączony rozporządzeniem z 30 czerwca 2022 roku, ze skutkiem od 1 lipca 2022 roku. Wyłączenie to zostało przedłużone rozporządzeniem z 28 grudnia 2022 roku - do 31 grudnia 2023 roku, a następnie rozporządzeniem z 22 grudnia 2023 roku - do 31 grudnia 2024 roku.

Powodem całkowitego wyłączenia była zgłaszana przez środowisko płatników technicznych i emitentów całkowita lub częściowa niemożliwość wykonywania przez nich obowiązków MPR i wynikające stąd problemy w poborze podatku u źródła, które nasiliły się po wejściu w życie zmian wprowadzonych od 1 stycznia 2022 roku. Dlatego dodatkowym celem dodanego wyłączenia było wykorzystanie okresu „zawieszenia” do przygotowania zmian ustawowych określających pobór podatku, który byłby adekwatny do rzeczywistej wiedzy uczestników tego procesu i ich zdolności do ustalenia przesłanek powiązania i sumy należności. W związku z tym, że rozwiązania na poziomie ustawowym nie zostały do tej pory przygotowane (m.in. ze względu na pochodzącą jeszcze z 2021 roku inicjatywę Komisji Europejskiej i rozpoczęty w 2022 roku proces legislacyjny dzisiejszego projektu dyrektywy FASTER, która ma mieć wpływ na płatników technicznych w Polsce), celowe jest kolejne przedłużenie obowiązywania tego wyłączenia, do końca 2025 roku.

Podkreślenia wymaga, że zawieszenie MPR w odniesieniu do tzw. płatnika technicznego nie zwalnia tych podmiotów z obowiązku dochowania należytej staranności w zakresie weryfikacji zasadności zastosowania preferencji. Niezależnie więc od wyłączenia z obowiązku stosowania MPR, płatnik techniczny odpowiada za pobranie podatku w odpowiedniej kwocie. Jednocześnie, ze względu na swoją specyfikę, nie są to podmioty, z którymi zasadniczo wiązałoby się ryzyko braku możliwości poniesienia odpowiedzialności za niepobrany podatek określony w wyniku kontroli (np. celowego zakończenia działalności). Ponadto, podatek pobrany i wpłacony przez płatnika w ramach MPR podlega zwrotowi na wniosek podatnika uprawnionego do preferencji. W przypadku podatku pobieranego przez płatnika technicznego podatnikiem jest przede wszystkim tzw. inwestor detaliczny. W przypadku takich podmiotów ryzyko sztucznej struktury i nieuprawnionego występowania o

zastosowanie preferencji jest niższe niż w przypadku płatności, od których podatek pobiera płatnik objęty obecnie systemem MPR. W większości przypadków więc podatek pobrany przez płatnika technicznego w ramach MPR podlegałby zwrotowi.

Projektowane rozporządzenie nie przewiduje innych szczegółowych rozwiązań niż opisane powyżej przedłużenie obowiązywania rozwiązań istniejących.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia planowane jest na dzień następujący po dniu ogłoszenia rozporządzenia, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych¹. Wskazany termin wejścia w życie przedłuża obowiązujące rozwiązania i tym samym nie jest to niezgodne z zasadami demokratycznego państwa prawnego.

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlegają notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w tych przepisach.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów pod nr 902.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt może mieć wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw przez zmniejszenie obciążeń administracyjnych.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

¹ Zob. ustawę z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (jednolity tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).